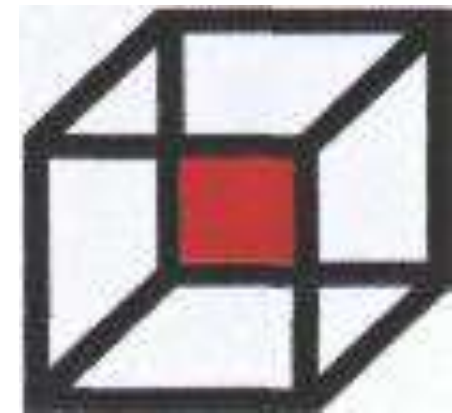

TEHNIČKA KULTURA

Zbirka zadataka Rješenja

5.razred

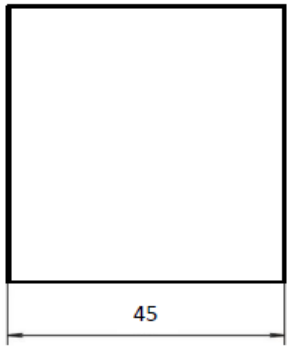

Zadatak 1. (Školsko 2022 – zadatak 21.) (6.bodova)

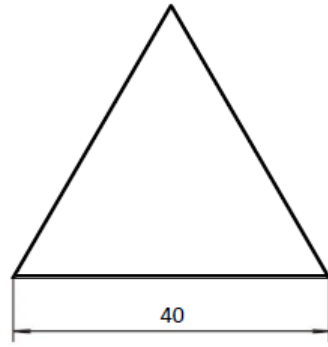

Nacrtaj i kotiraj tri geometrijska lika u M1:1 poštujući norme tehničkog crtanja.

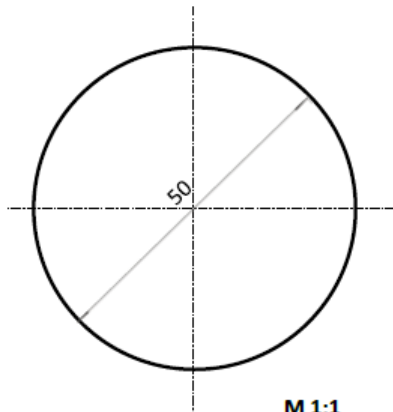
- kvadrat čija je stranica 45 mm
- kružnicu čiji je promjer 50 mm, ucrtaj središnjice i kotiraj
- jednakostranični trokut čija je stranica duljine 40 mm, kotiraj duljinu stranice

M 1:1

M 1:1

M 1:1

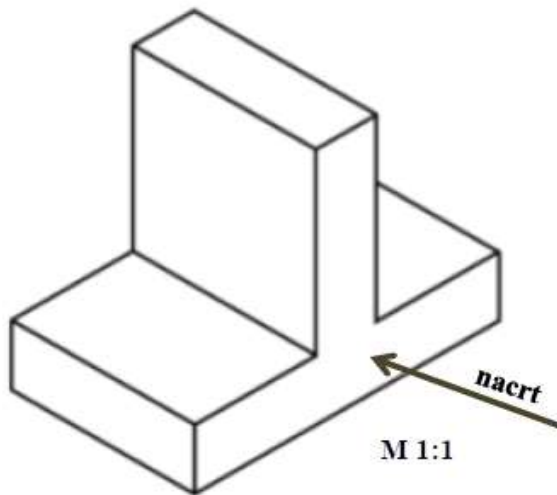
- Kvadrat je točno i precizno nacrtan prema zadanim mjerama.....1 bod
- Ispravno nacrtane središnjice kod kružnice .....1 bod
- Ispravno kotiran promjer kružnice .....1 bod
- Ispravno kotirana duljina trokuta .....1 bod
- Kotni brojevi su napisani iznad mjernice, po sredini da ju ne dodiruju.....1 bod
- Pravilno primijenjene vrste crta u tehničkom crtanju.....1 bod

PRIZNATI ZA TOČNO SVAKO OD NACRTANIH RJEŠENJA 21. ZADATKA!
POZORNOST OBRATITI NA ZADOVOLJAVANJE SVIH PRAVILA KOTIRANJA.

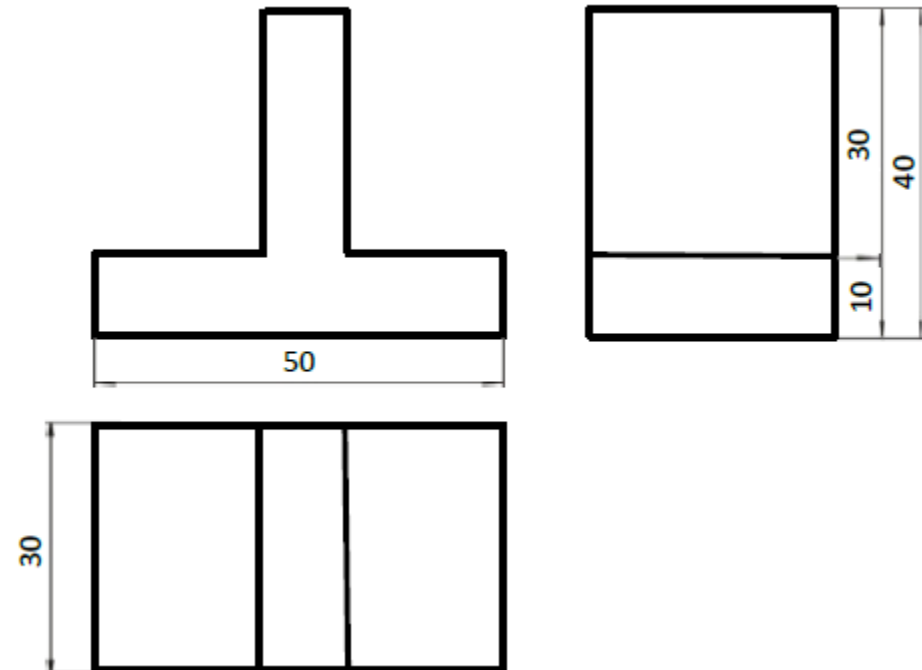
Zadatak 2. (Školsko 2022 – zadatak 22.) (9.bodova)

Priborom za tehničko crtanje nacrtajte i kotirajte nacrt, bokocrt i tlocrt prikazanog tijela poštujući norme tehničkog crtanja. Na crtežu izmjerite trokutom duljinu bridova. Odredi razmak od 10 mm između projekcija.

Rješenje:

Točno je nacrtan nacrt, tolerancija +/- 2 mm	1 bod
Točno je nacrtan bokocrt, tolerancija +/- 2 mm	1 bod
Točno je nacrtan tlocrt, tolerancija +/- 2 mm	1 bod
Ispravno kotirana duljina na nacrtu	1 bod
Ispravno kotirana visina na bokocrtu	1 bod
Ispravno kotirana širina na tlocrtu	1 bod
Razmaci između projekcija su jednaki.....	1 bod
Točna je primjena vrsta crta.....	1 bod
Crtež je uredan, bez vidljivih tragova brisanja i ispravljanja.....	1 bod

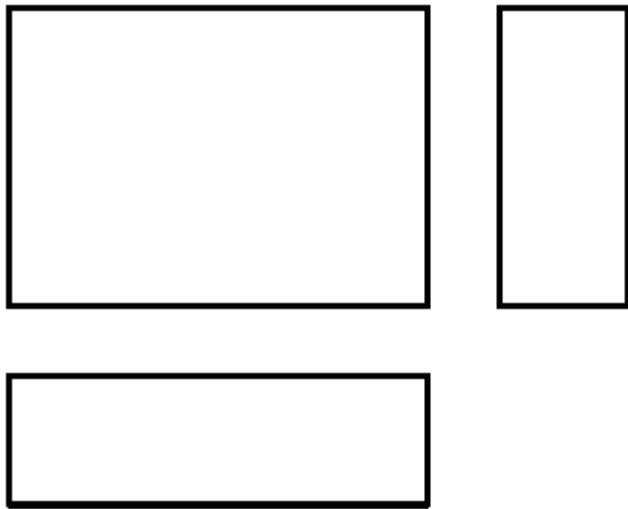
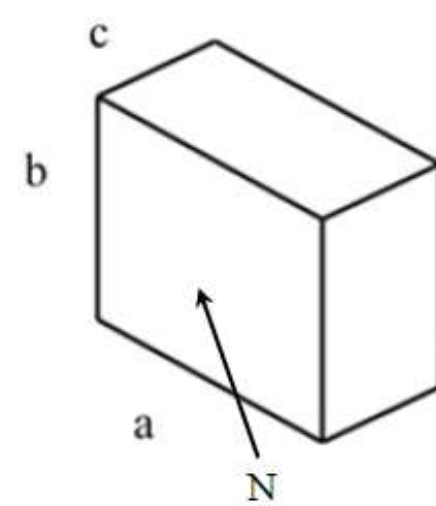
Zadatak 3. (Županijsko 2022 – zadatak 21.)

(7.bodova)

Stranice kvadra iznose: $a = 50 \text{ mm}$, $b = 35 \text{ mm}$ i $c = 15 \text{ mm}$.

Nacrtaj pravokutne projekcije tijela u prirodnom mjerilu.

Tehnički crtež nije potrebno kotirati. Označi mjerilo crtanja.

M 1:1

- Točno je nacrtan nacrt prema zadanim mjerama.....1 bod
- Točno je nacrtan bokocrt prema zadanim mjerama.....1 bod
- Točno je nacrtan tlocrt prema zadanim mjerama.....1 bod
- Razmaci između projekcija su jednaki.....1 bod
- Pravilno primijenjene vrste crta u tehničkom crtanju.....1 bod
- Mjerilo crtanja je pravilno napisano.....1 bod
- Crtež je uredan, bez vidljivih tragova brisanja i ispravljanja.....1 bod

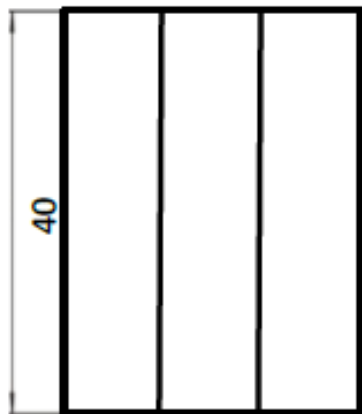
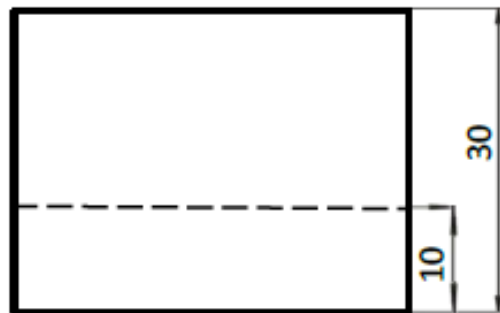
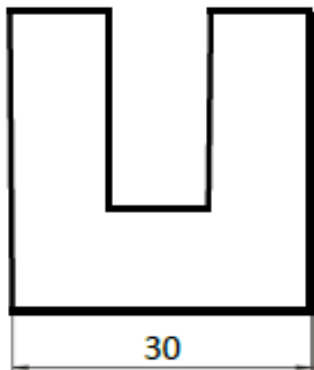
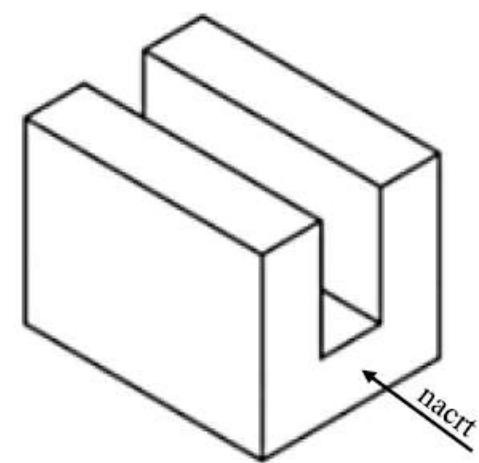
Zadatak 4. (Županijsko 2022 – zadatak 22.)

(10.bodova)

Priborom za tehničko crtanje nacrtaj i kotiraj nacrt, bokocrt i tlocrt prikazanog tijela poštujući norme tehničkog crtanja.

Na crtežu izmjeri trokutom duljinu bridova.

Odredi razmak od 10 mm između projekcija.

M 1:1

- Točno je nacrtan nacrt, tolerancija +/- 2 mm .....1 bod
- Točno je nacrtan bokocrt, tolerancija +/- 2 mm .....1 bod
- Točno je nacrtan tlocrt, tolerancija +/- 2 mm .....1 bod
- Ispravno kotirana duljina .....1 bod
- Ispravno kotirana širina .....1 bod
- Ispravno kotirana visina .....1 bod
- Razmaci između projekcija su jednaki .....1 bod
- Točna je primjena vrsta crta .....1 bod
- Crtež je uredan, bez vidljivih tragova brisanja i ispravljanja .....1 bod
- Mjerilo crtanja je pravilno napisano .....1 bod

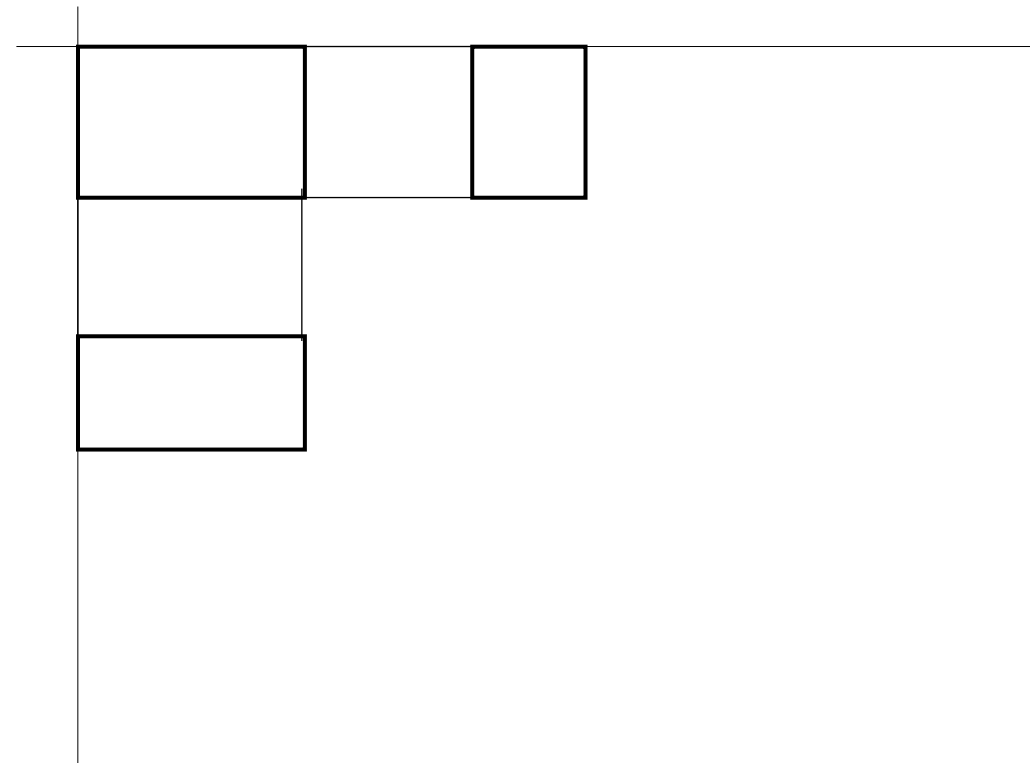
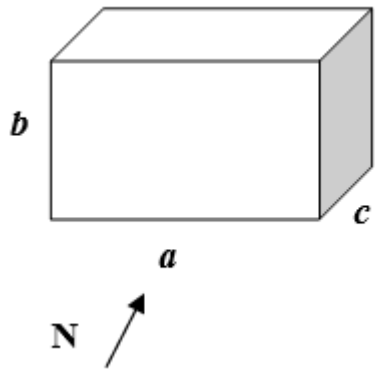
Rješenje - Zadatak 5. (Županijsko 2009 – zadatak 21.) (3.boda)

Geometrijsko tijelo ima stranice $a = 30\text{ mm}$, $b = 20\text{ mm}$ i $c = 15\text{ mm}$.

Nacrtaj pravokutne projekcije kvadra u prirodnom mjerilu.

Kotiraj pravokutne projekcije.

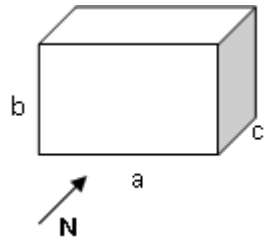
- Točan oblik i položaj nacрта, bokocrta i tlocrta 1 bod
- Točnost mjerenja veličina (N, B, T) (dozvoljena pogreška u mjerenju 1 mm) 1 bod
- Pravilno kotiranje projekcija 1 bod

Rješenje - Zadatak 6. (Županijsko 2010 – zadatak 23.) (3.boda)

Stranice kvadra iznose: $a = 80$ mm, $b = 60$ mm i $c = 45$ mm.

Nacrtaj tehnički crtež tlocrta kvadra u prirodnoj veličini.

točnost mjera na crtežu	1 bod
točnost kotiranja mjera	1 bod
vrste crta	1 bod

Rješenje - Zadatak 7. (Županijsko 2011 – zadatak 23.) (4.boda)

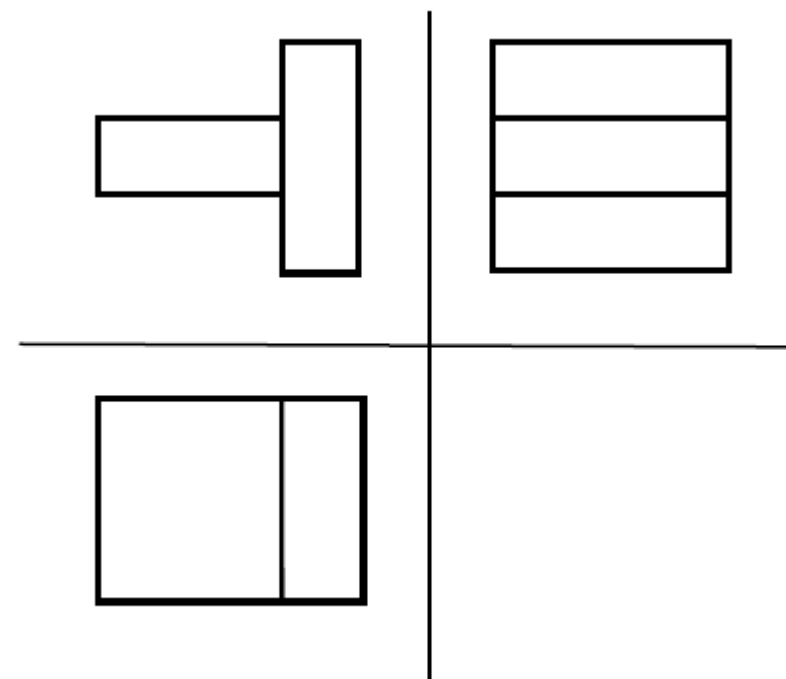
Nacrtane su dvije projekcije tijela.

Priborom za tehničko crtanje, konstrukcijom dovrši pravokutnu projekciju koja nedostaje a na crtu upiši njen naziv.

Nedostaje projekcija BOKOCRT.

Elementi bodovanja:

- Odgovor: Nedostaje projekcija bokocrta 1 bod
- U potpunosti točno nacrtana projekcija bokocrta 1 bod
- Približno točni (+/- 1mm) razmak nacрта i bokocrta od središnje crte 1 bod
- Istovjetna visina N i B 1 bod
- Istovjetna dužina B i širina T 1 bod

Rješenje - Zadatak 8. (Županijsko 2012 – zadatak 19.) (2.boda)

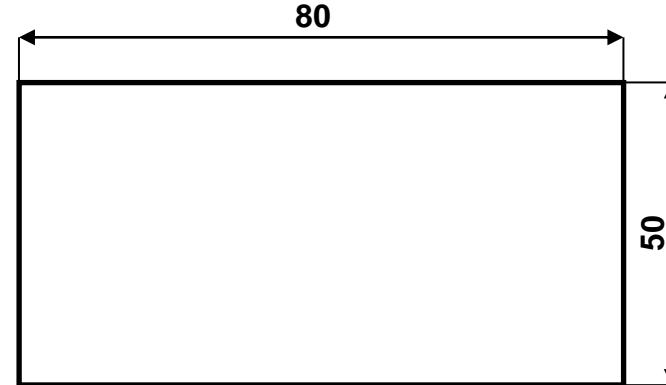

Pravokutnik je nacrtan u prirodnoj veličini.

Primjenom normi tehničkog crtanja pravilno kotiraj crtež.

Točno ucrtani svi dijelovi kota .....1 bod

Pravilno upisani kotni brojevi.....1 bod

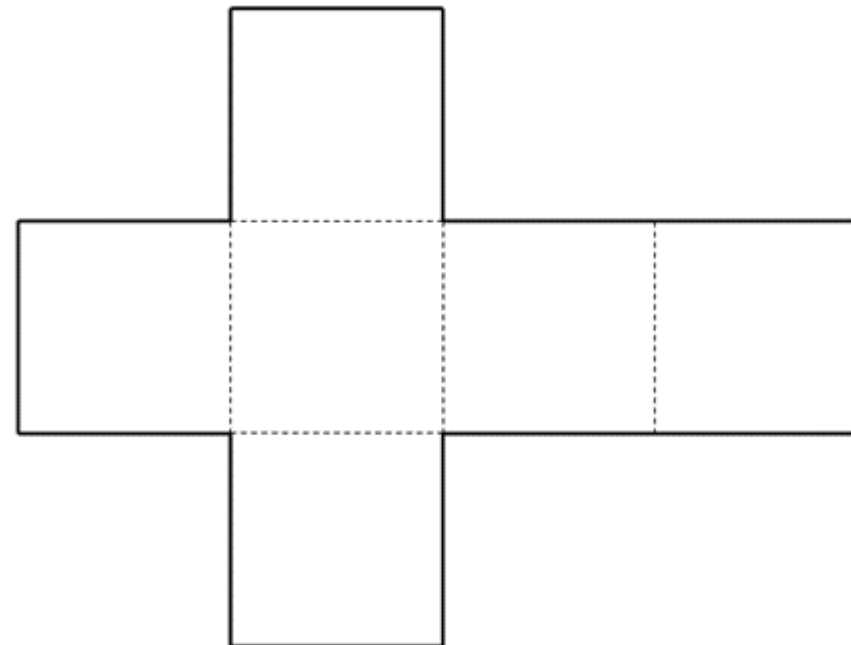
Rješenje - Zadatak 9. (Županijsko 2013 – zadatak 20.) (6.bodova)

Kocka ima stranice duljine 30 mm.

Priborom za tehničko crtanje nacrtaj plašt kocke u prirodnoj veličini.

Nije potrebno crtati rubove za ljepljenje.

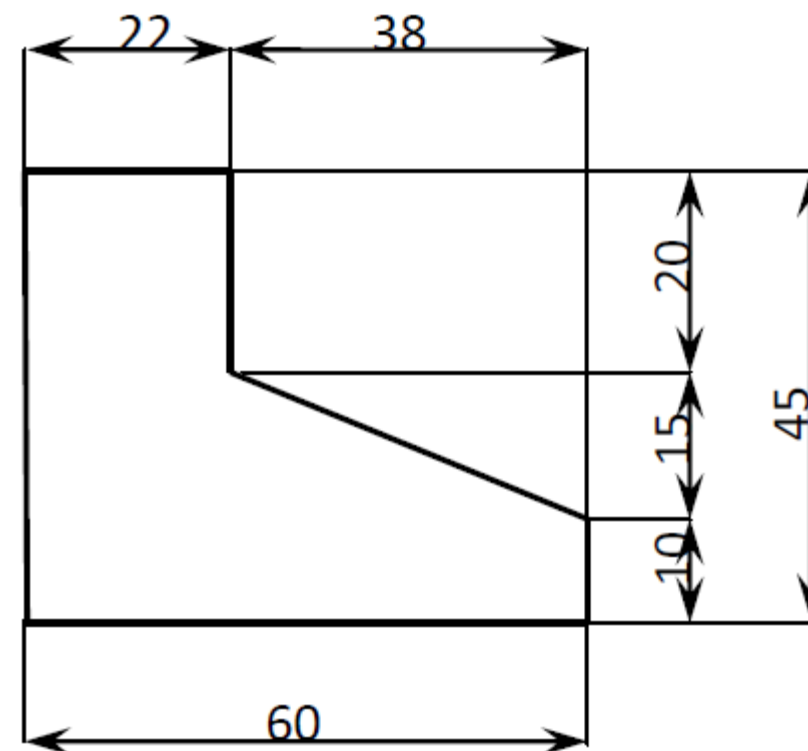
- Urednost povlačenja crta .....1 bod
- Primjena vrsta crta .....1 bod
- Nacrtane su sve plohe .....1 bod
- Točnost mjerenja (sve stranice) .....2 boda
- Pravilan oblik plašta .....1 bod

Rješenje - Zadatak 10. (Županijsko 2014 – zadatak 19.) (4.boda)

Nacrt tehničke tvorevine nacrtan je u prirodnom mjerilu.

Primjeni pravila tehničkog crtanja i kotiraj crtež.

Elementi bodovanja tehničkog crteža:

Kote prikazuju sve potrebne mjere na crtežu .....1 b

Kote su točno pozicionirane i razmaknute .....1 b

Kotni brojevi su pravilno upisani na mjernicu .....1 b

Točno su upisane sve mjere (+/- 1 mm) .....1 b

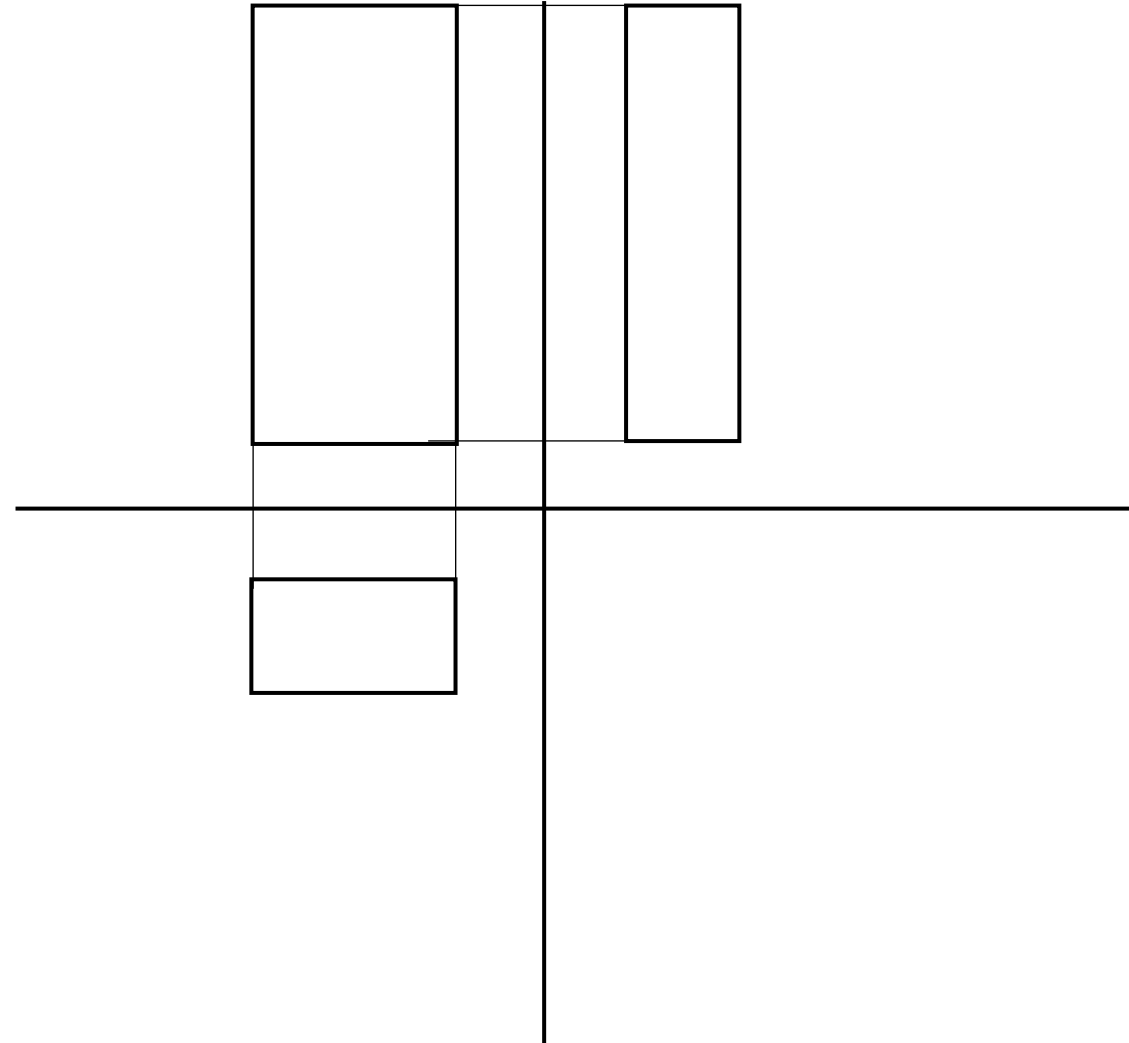
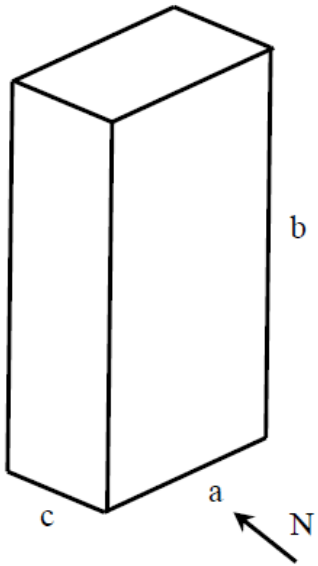
Rješenje - Zadatak 11. (Županijsko 2014 – zadatak 20.) (5.bodova)

Stranice kvadra na slici iznose $a = 27 \text{ mm}$, $b = 58 \text{ mm}$ i $c = 15 \text{ mm}$.

Priborom za tehničko crtanje i poštujući pravila crtanja nacrtaj pravokutne projekcije tijela u prirodnoj veličini.

Kotiraj crtež.

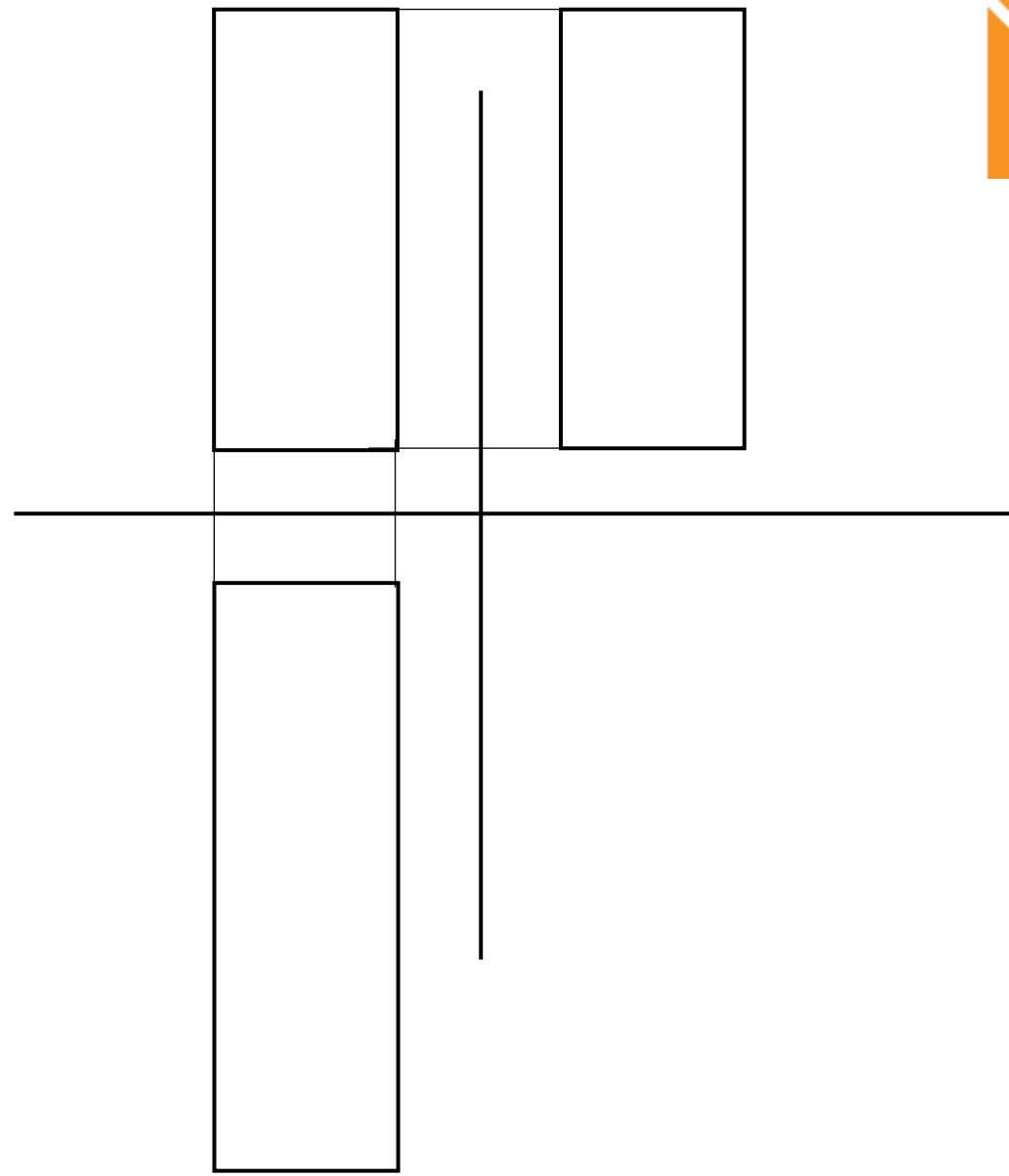
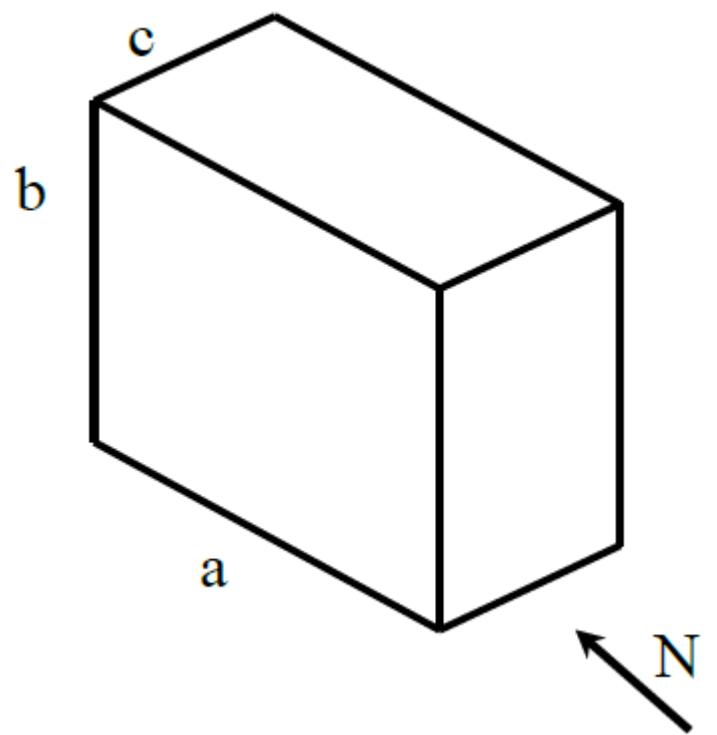
Elementi bodovanja tehničkog crteža:

- U potpunosti točno nacrtani N, B i T .....1 b
- Kote su točno pozicionirane i razmaknute .....1 b
- Točno upisani kotni brojevi .....1 b
- Točnost mjerenja svih veličina (+/- 1 mm) .....2 b

Rješenje - Zadatak 12. (Županijsko 2015 – zadatak 20.) (3.boda)

Skiciraj pravokutne projekcije prikazanog tijela.

- Točno nacrtani N, B i T..... 1 b.
- Podjednaki razmaci između projekcija .....1 b.
- Pravilna uporaba vrsta crta.....1 b.

Rješenje - Zadatak 13. (Županijsko 2015 – zadatak 21.) (5.bodova)

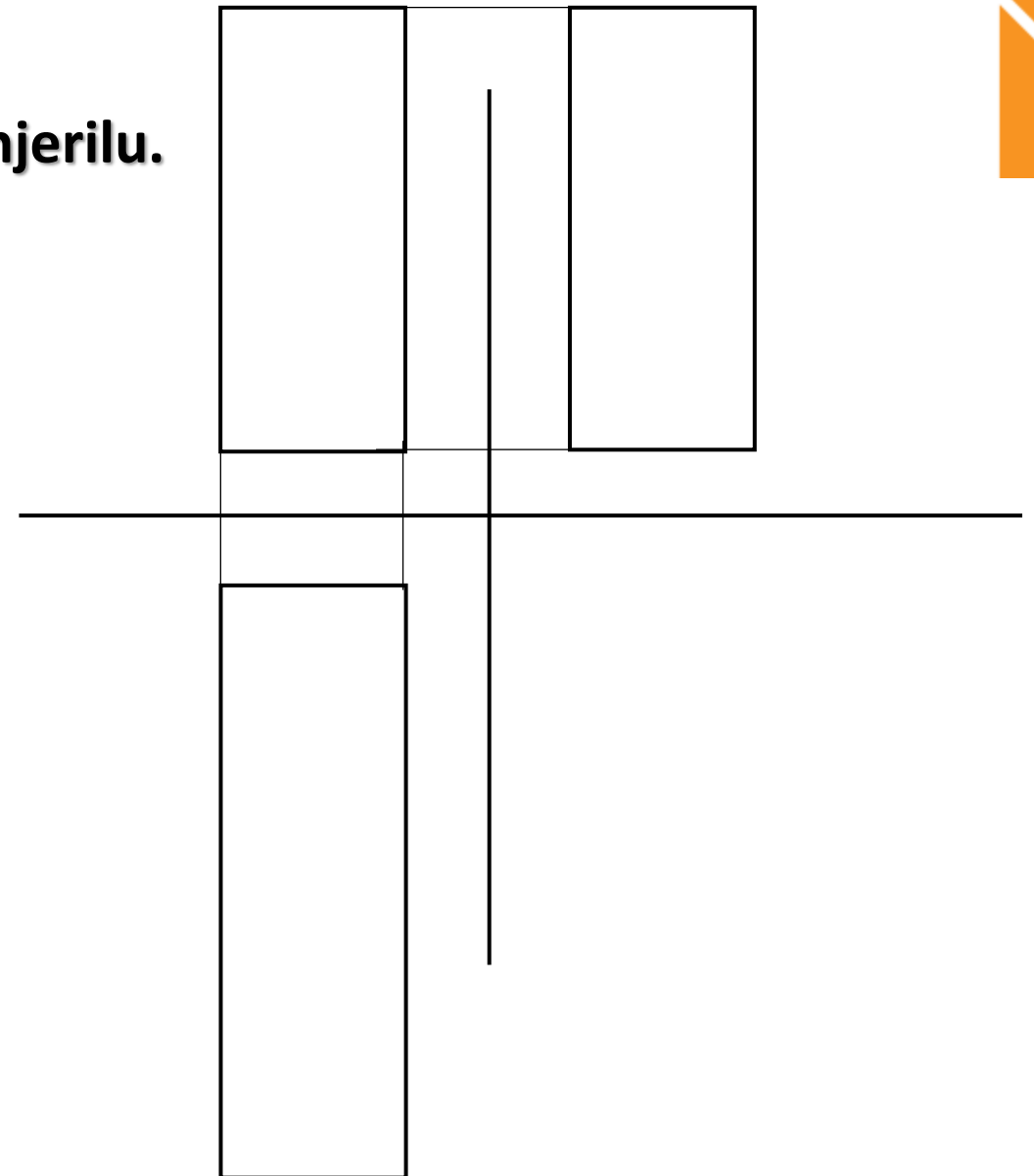
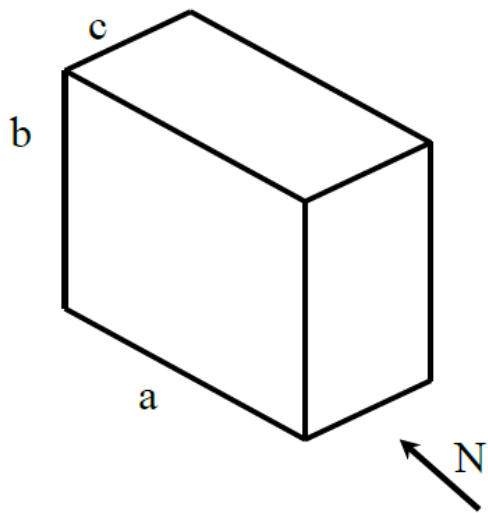

Stranice kvadra sa slike iznose:

$a = 80 \text{ mm}$, $b = 60 \text{ mm}$ i $c = 25 \text{ mm}$.

Nacrtaj pravokutne projekcije tijela u prirodnom mjerilu.

Tehnički crtež NIJE potrebno kotirati.

- Točne mjere na nacrtu..... 1 b.
- Točne mjere na tlocrtu..... 1 b
- Točne mjere na bokocrtu .....1 b.
- Jednaki razmaci između projekcija .....1 b.
- Pravilno korištenje vrsta crta ..... 1 b.

Rješenje - Zadatak 14. (Županijsko 2016 – zadatak 19.) (4.boda)

Nacrtaj koristeći pribor za tehničko crtanje četiri različite normirane vrste crta duljine 40 mm, razmaknute 10 mm.

Neka crte budu usporedne (paralelne).

Za svaku crtu na lijevoj strani napiši njen naziv, a na desnoj njenu namjenu.

Naziv	Crtanje	Namjena
široka puna crta		vanjski vidljivi bridovi.....1 bod
uska puna crta		kotiranje (glavne i pomoćne kotne crte)....1 bod
isprekidana crta		nevidljivi bridovi.....1 bod
uska crta točka		simetrale i središnjice.....1 bod

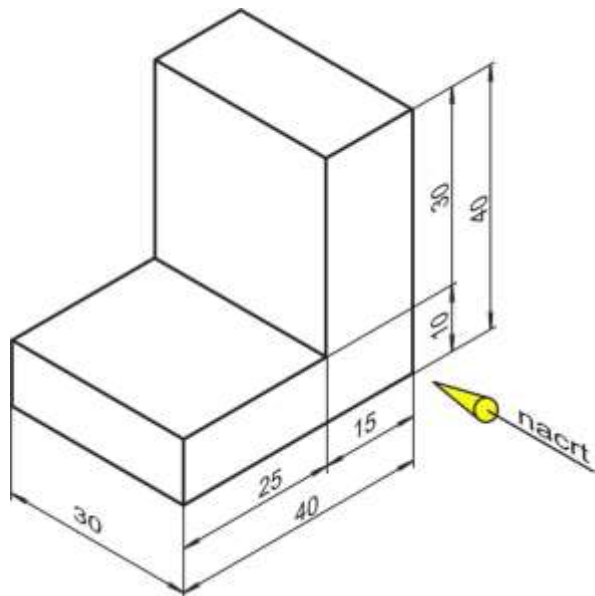
Rješenje - Zadatak 15. (Županijsko 2016 – zadatak 20.) (5.bodova)

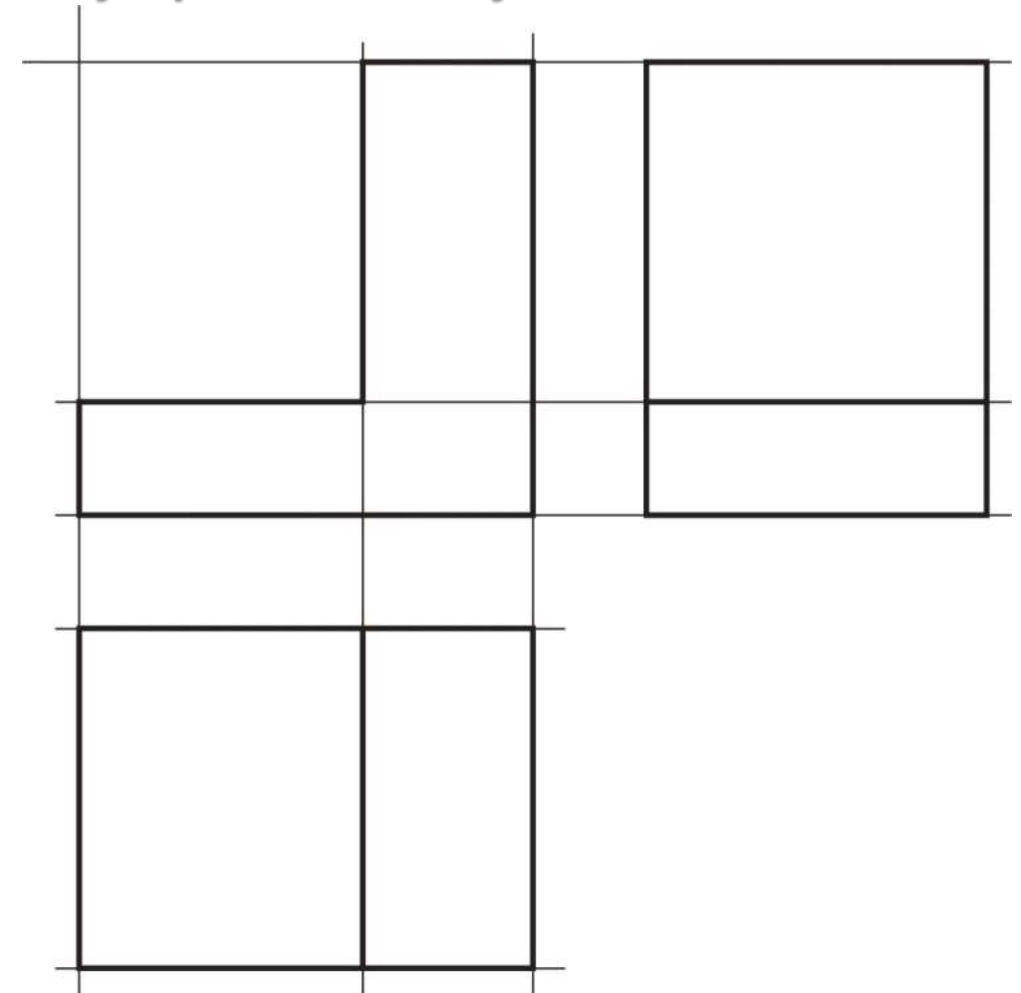
Nacrtaj koristeći pribor za tehničko crtanje pravokutne projekcije (nacrt, bokocrt i tlocrt) tijela prikazanog crtežom u prostornoj projekciji.

Započni crtanje tako da označiš dimenzije za nacrt od sjecišta nacrtanih pravaca.

Neka razmak između pravokutnih projekcija bude 10 mm. Crtaj u prirodnom mjerilu!

- pravilno i točno nacrtan nacrt 1 bod
- pravilno i točno nacrtan i položen bokocrt 1 bod
- pravilno i točno nacrtan i položen tlocrt 1 bod
- pravilno određeni razmaci između projekcija 1 bod
- pravilno korištenje vrsta crta, urednost (bez vidljivih tragova brisanja i ispravljanja) 1 bod

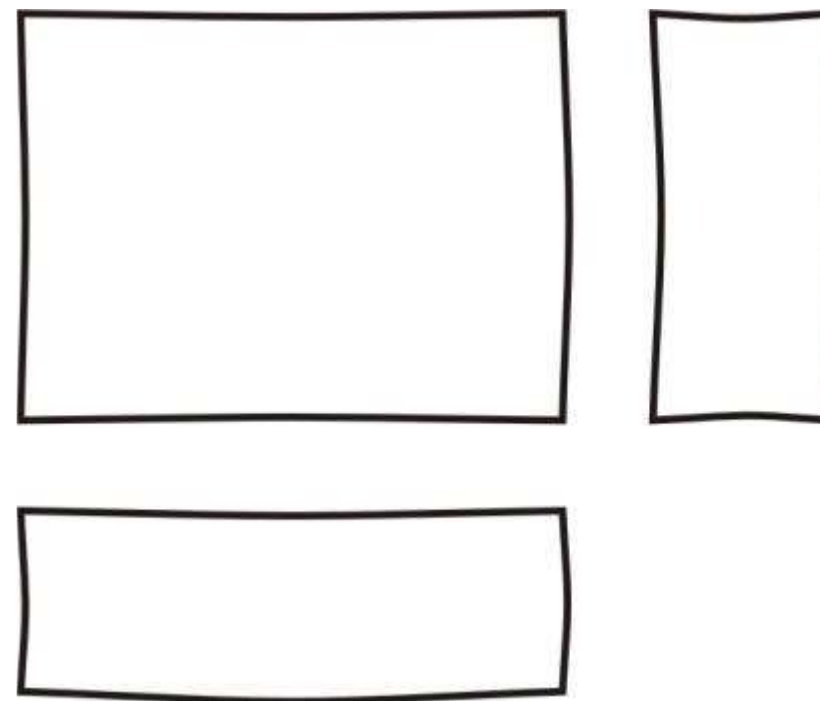
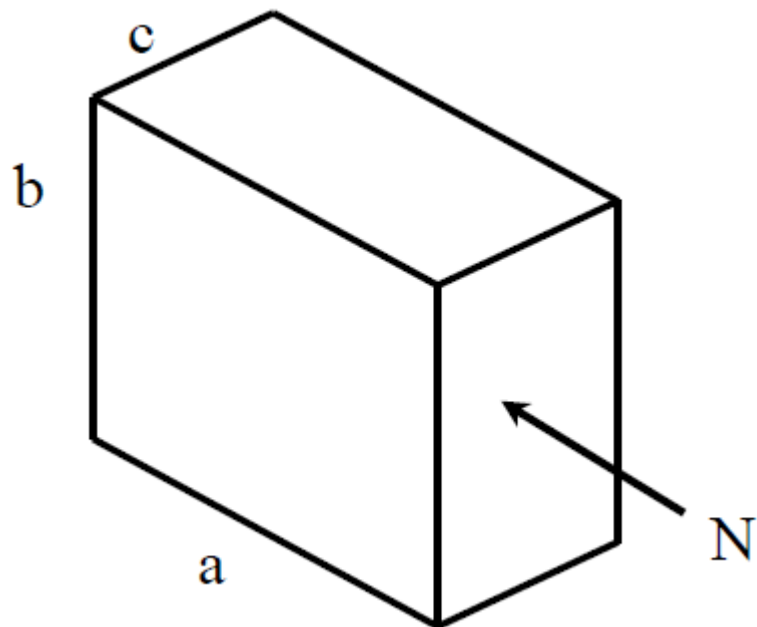

Rješenje - Zadatak 16. (Županijsko 2017 – zadatak 20.) (3.boda)

Skiciraj pravokutne projekcije prikazanog tijela.

- Pravilno skiciran nacrt .....1 bod
- Pravilno skiciran bokocrt i tlocrt .....1 bod
- Uporaba vrsta crta i pravilan položaj projekcija .....1 bod

Rješenje - Zadatak 17. (Županijsko 2017 – zadatak 21.) (5.bodova)

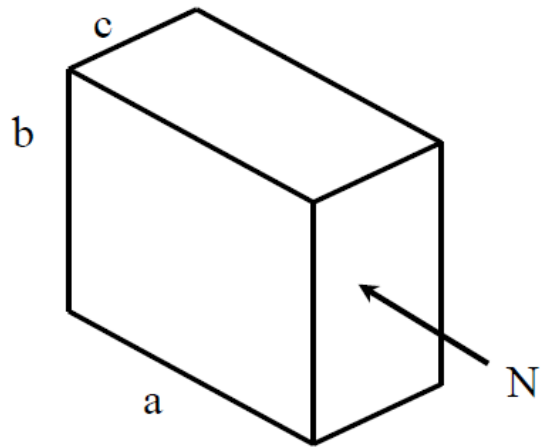
Stranice kvadra iz 20. zadatka iznose:

$a = 60 \text{ mm}$, $b = 45 \text{ mm}$ i $c = 20 \text{ mm}$.

Nacrtaj pravokutne projekcije tijela u prirodnom mjerilu.

Tehnički crtež nije potrebno kotirati.

Označi mjerilo crtanja.

M 1:1

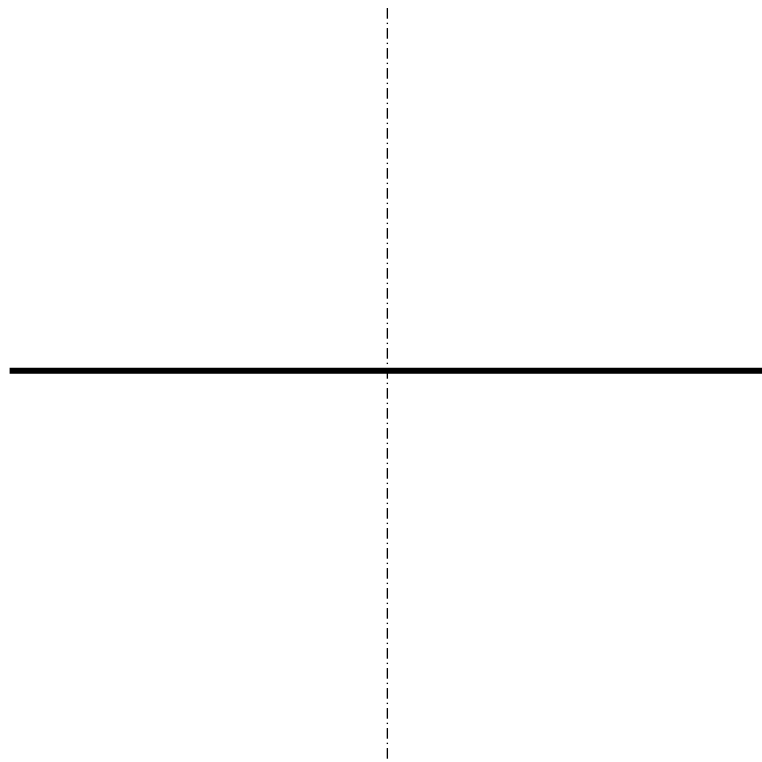
- pravilno i točno nacrtan nacrt 1 bod
- pravilno i točno nacrtan bokocrt 1 bod
- pravilno i točno nacrtan i položen tlocrt 1 bod
- točnost mjerenja svih zadanih mjera i oznaka mjerila 1 bod
- pravilno korištenje vrsta crta (bez vidljivih tragova brisanja i ispravljanja), projekcije razmaknute ...1 bod

Rješenje - Zadatak 18. (Školsko 2018 – zadatak 21.) (3.boda)

Nacrtaj priborom za tehničko crtanja jednu vodoravnu punu široku crtu duljine 50 mm.

Označi polovicu te duljine te na tom mjestu nacrtaj okomitu središnjicu (crtu-točku-crtu) duljine 50 mm.

Puna široka crta je nacrtana točno i uredno

1 bod.

Okomita crta je nacrtana na sredini vodoravne crte uskom crtom-točkom-crtom

1 bod.

Crte su međusobno okomite

1 bod.

Rješenje - Zadatak 19. (Školsko 2018 – zadatak 22.) (4.boda)

Primjenom normi tehničkog crtanja nacrtaj i kotiraj pravokutnik koji ima duljinu jedne stranice 53 mm, a duljinu druge stranice 27 mm.

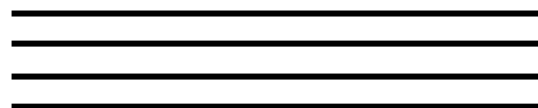
- Točno nacrtan pravokutnik.....1 bod.
- Točno nacrtane pomoćne kotne crte, kote i strelice .....1 bod.
- Kotni broj je napisan točno .....1 bod.
- Pravilan položaj kotnog broja na mjernici .....1 bod.

Rješenje - Zadatak 20. (Školsko 2017 – zadatak 19.) (2.boda)

Priborom za tehničko crtanje nacrtaj četiri usporedne, vodoravne pune široke (debele) crte duljine 70mm.

Neka budu međusobno razmaknute 5mm.

točno nacrtane 4 vodoravne usporedne pune široke crte.....1 bod

točno izmjereni svi razmaci i duljine crta .....1 bod

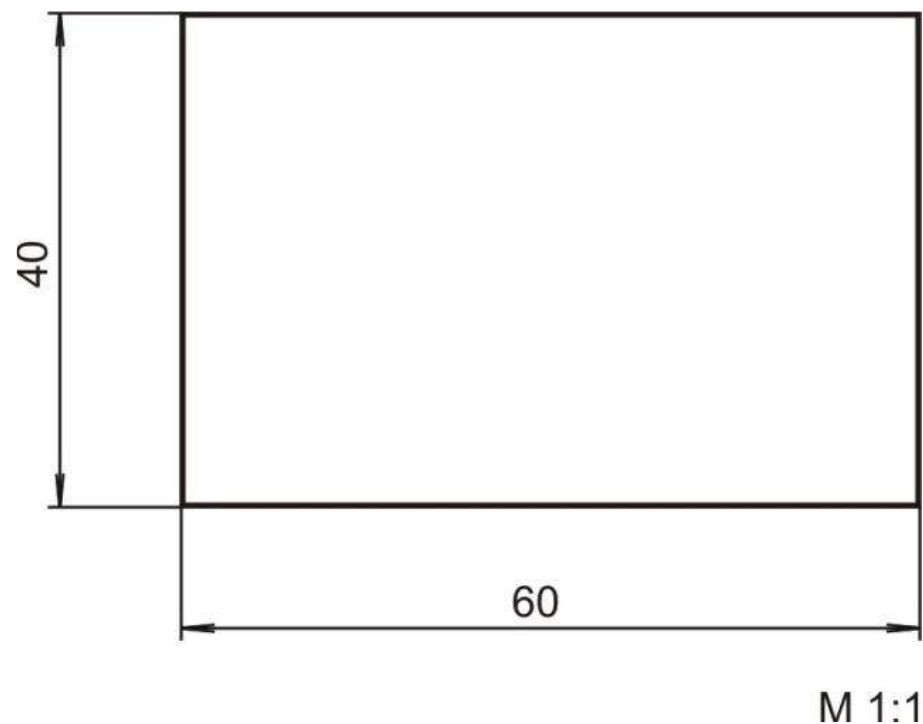
Rješenje - Zadatak 21. (Školsko 2017 – zadatak 20.) (3.boda)

Pravokutnik je nacrtan u prirodnoj veličini.

Primjenom normi tehničkog crtanja pravilno kotiraj crtež.

Upiši prirodno mjerilo crtanja.

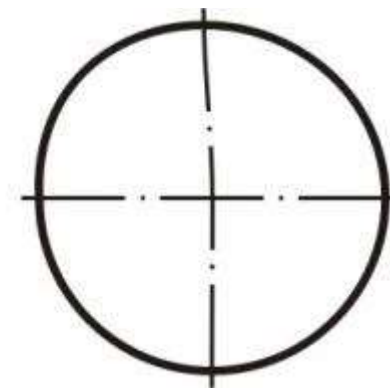
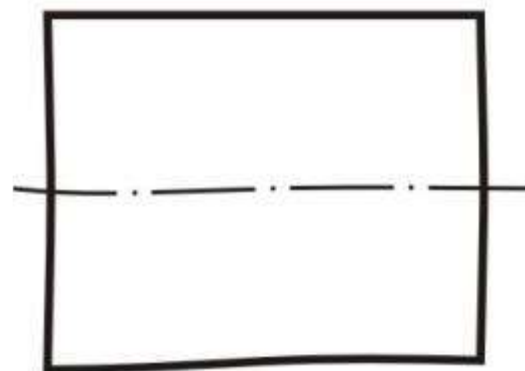

- Točno nacrtane pomoćne kote, mjernice i strelice .....1 bod
- Kotni broj je upisan u prirodnoj veličini, u mm .....1 bod
- Pravilan položaj kotnog broja na mjernici, upisano mjerilo crtanja.....1 bod

Skiciraj nacrt i bokocrt valjka.

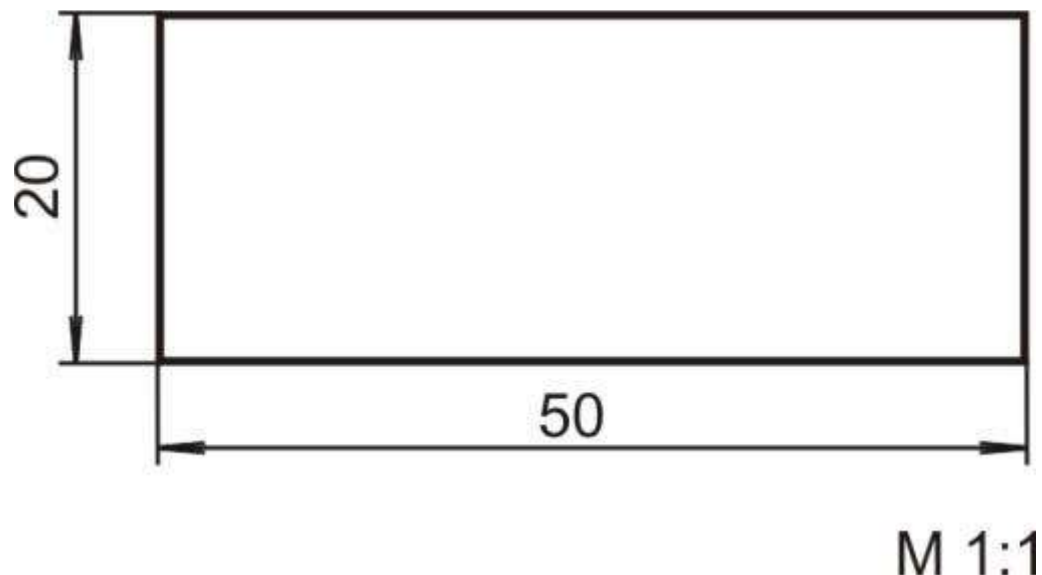
Označi središnje osi na projekcijama.

- Pravilno skiciran nacrt .....1 bod
- Pravilno skiciran bokocrt .....1 bod
- U bokocrt i nacrtu ucrtana je središnjica .....1 bod
- Urednost skiciranja i primjena vrsta crta .....1 bod

Pomoću pribora za tehničko crtanje nacrtaj pravokutnik dimenzija 50 mm x 20 mm.
Kotiraj pravilno pravokutnik tako da se „čitanje“ dimenzija izvodi odozdo prema gore i slijeva u desno. Napiši mjerilo crtanja.

- pravokutnik je po mjerama točno i precizno nacrtan.....1 bod.
- pravilno je kotiran i napisano je mjerilo crtanja.....1 bod.
- pravilno korištenje vrsta crta, urednost (bez vidljivih tragova brisanja i ispravljanja) .....1 bod.

Rješenje - Zadatak 24. (Školsko 2016 – zadatak 22.)

(4.boda)

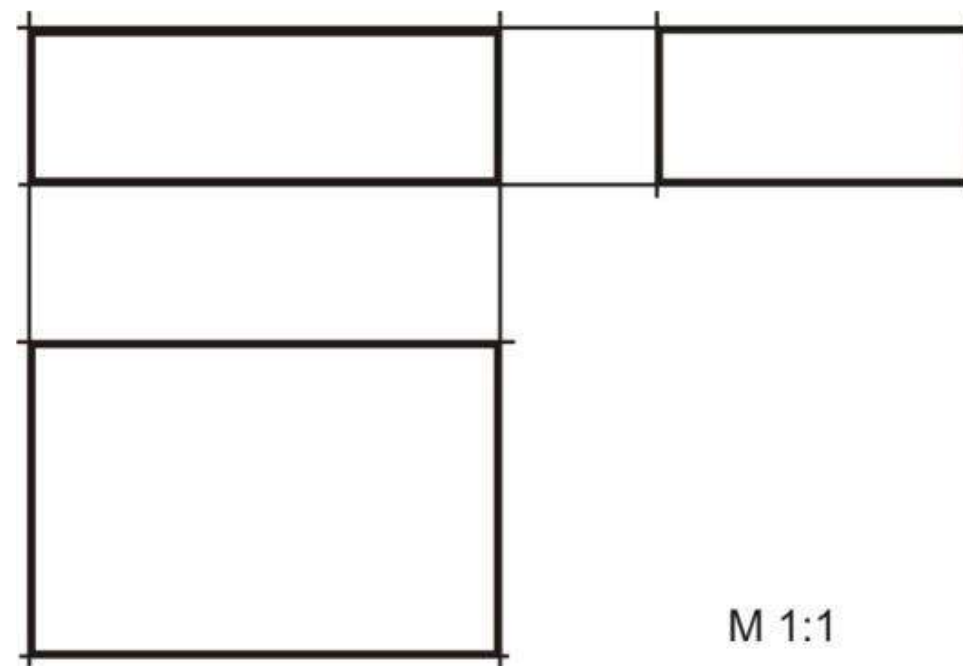
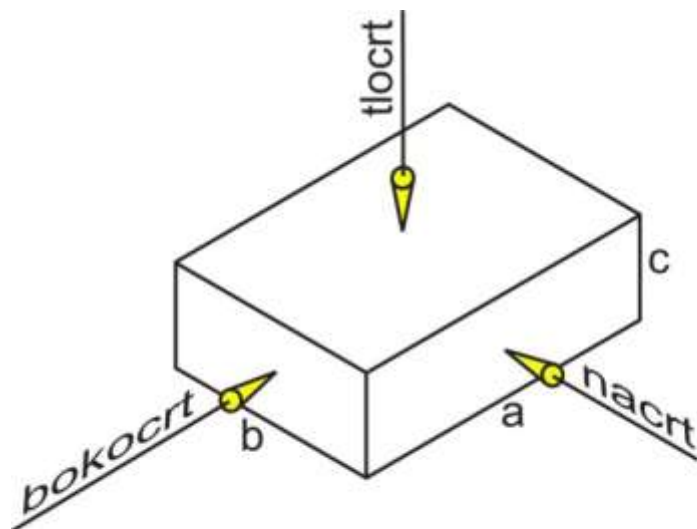

Dimenzije kvadra na slici iznose: $a = 30 \text{ mm}$, $b = 20 \text{ mm}$ i $c = 10 \text{ mm}$.

Nacrtaj pravokutne projekcije po zadanom pogledu na slici u prirodnoj veličini.

Pomoćne crte koje služe za pravilno crtanje moraju biti vidljive.

Razmak između pravokutnih projekcija je 10 mm . Napiši mjerilo crtanja.

- pravilno i točno nacrtan bokocrt.....1 bod.
- pravilno i točno nacrtan i položen tlocrt .....1 bod.
- pravilno određeni razmaci između projekcija .....1 bod.
- pravilno korištenje vrsta crta, urednost (bez vidljivih tragova brisanja i ispravljanja) napisano je mjerilo.....1 bod.